

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-305/19
R: 012-07; 09-07/19

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
pravosuđa Brčko distrikta BiH
za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2018. godine**

Brčko, srpnja 2019. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD.....	7
3. OPĆI DIO	7
4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE	8
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	9
6. NALAZI I PREPORUKE	10
6.1. RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA	10
6.2. OBAVLJANJE DJELATNOSTI SUKLADNO ZAKONU	11
6.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG PRORAČUNA.....	13
6.3.1. Izdatci za bruto plaće i naknade	15
6.3.2. Izdatci za energiju.....	16
6.3.3. Izdatci za materijal i sitni inventar	16
6.3.4. Izdatci za ugovorene usluge	18
6.4. PLANIRANJE I IZVRŠENJE KAPITALNOG PRORAČUNA	19
7. OSTALI NALAZI	19
7.1. Izdatci po sudskoj presudi	19
7.2. Depozitni račun.....	20
7.3. Popis sredstava i obveza na dan 31.12.2018. godine	20
8. KOMENTAR	21
9. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI	22

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

PRAVOSUĐE BRČKO DISTRIKTA BiH
n/r predsjednika Pravosudnog povjerenstva

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja pravosuđa Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: pravosuđe), za razdoblje **1. 1. – 31. 12. 2018.** godine te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Predsjednik Pravosudnog povjerenstva je odgovoran za finansijsko poslovanje pravosuđa i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje nastanka materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju pravosuđa.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/18) i primjenjivom okviru ISSAI revizijskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 31/18). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

Pravosuđe je planiralo prihode u iznosu od 10.200.000,00 KM, a ostvarilo 2.192.487,05 KM ili 21,50 %. Najveće odstupanje je kod prihoda Pravobraniteljstva po osnovi naknada troškova sudskog postupka i sudskih odluka koje je planiralo prihode u iznosu od 8.080.000,00 KM, dok je ostvarenje istih bilo 342.172,49 KM ili 4,23 %, što izuzev nerealnih pokazatelja u odnosu na prihode ostvarene u prethodnom razdoblju, utječe na racionalno raspolaganje proračunskim sredstvima nerealnim povećanjem okvira za tekuću potrošnju (detaljnije obrazloženo u točki 6.3. ovog izvješća).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev učinaka navoda u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje pravosuđa Brčko distrikta BiH, u razdoblju **1. 1. – 31. 12. 2018.** godine, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora:

Amra Ilić, dipl. oec.

Mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

---

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja, pravosuđa Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, konstatirali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a radi njihovog otklanjanja dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je da pravosuđe poduzima aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima.

Potrebno je pravodobno i kontinuirano poduzimati aktivnosti na realizaciji Plana rada Pravosudnog povjerenstva za 2018. godinu.

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerojatnosti njihovog nastanka i utjecaja na finansijsko poslovanje institucija pravosuđa prilikom izvršavanja njihovih značajnih transakcija i aktivnosti.

Potrebno je uspostaviti procedure nužne za eliminiranje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljivu razinu te osigurati kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika pravosuđa uspostavljanjem systemske komunikacije između sudionika i efektivnog monitoringa od rukovodstva pojedinačnih institucija i Pravosudnog povjerenstva s ciljem stalnog unapređivanja sustava internih kontrola na temelju uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

U svrhu jačanja uloge Pravobraniteljstva u zaštiti proračunskih sredstava u postupcima javnih nabava, potrebno je (izuzev osnovnih) detaljno propisati bitne elemente ugovora o nabavama roba i usluga i izvođenju radova uzimajući u obzir njihove specifičnosti i rizike koji prate njihovu realizaciju od pokretanja postupka nabave do konačnog izvršenja ugovora i uspostaviti adekvatan sustav nadzora i komuniciranja svih sudionika tijekom cijelog procesa.

Potrebno je poštovati rokove koji se odnose na zaključke Skupštine.

Potrebno je sukladno Akcijskom planu za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Brčko distrikta BiH, osigurati Tužiteljstvu elektronički pristup odgovarajućim bazama podataka poreznih i inspeksijskih tijela.

Potrebno je sastavljati operativne planove rashoda odobrenog proračuna te na temelju istih tromjesečno pratiti izvršenje sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju Proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu.

Potrebno je planiranje prihoda vršiti na temelju realnih pokazatelja uzimajući u obzir propuste u planiranju u prethodnom razdoblju.

Potrebno je u postupku planiranja, praćenja izvršenja i izvještavanja o izvršenju osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je u obrazloženju izvršenja proračuna za prethodnu godinu izuzev tabličnog prikaza dati tekstualno obrazloženje odstupanja u izvršenju svih značajnih stavki

odobrenog proračuna sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH, u dijelu popunjavanja ispražnjenih pozicija.

Potrebno je osigurati pouzdan način priznavanja izdataka za energiju, putem utvrđivanja stvarnih utrošaka električne energije te uspostave adekvatne evidencije, kontrole i izvještavanja o prijemu i potrošnji loživog ulja.

Potrebno je dopuniti Pravilnik o uvjetima, načinu i postupku korištenja sredstava reprezentacije i postupku s darovima u institucijama pravosuđa Brčko distrikta BiH, u dijelu kontrole i vođenja evidencije o darovima.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o uvjetima, načinu i postupku korištenja sredstava reprezentacije i postupku s darovima u institucijama pravosuđa Brčko distrikta BiH u dijelu donošenja odluka o darovima.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu provedbe postupka javne nabave.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o javnim nabavama i Pravilnika o postupku izravnog sporazuma, u dijelu provedbe izravnog sporazuma kod izdataka za materijal za čišćenje.

Potrebno je u propisanom roku donijeti Program stručnog usavršavanja službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH sukladno odredbama Pravilnika o stručnom usavršavanju i obrazovanju namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je isplate za stručno usavršavanje vršiti na temelju prethodno iskazanih potreba i donesenog Programa sukladno odredbama Pravilnika o stručnom usavršavanju i obrazovanju službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je prilikom izvršenja proračuna poštovati namjene i iznose analitički odobrenih pozicija proračuna kod dara, materijala za čišćenje i usluga reprezentacije sukladno Zakonu o izvršenju proračuna.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe ugovora o nabavi robe, u dijelu poštovanja propisanog roka, a u slučajevima nepoštovanja istog obračunati penale.

Potrebno je prilikom izdavanja naloga za uplatu depozita ili drugih sredstava osigurati njihovo dostavljanje osobama zaduženim za vođenje računa kako bi se ustrojila pouzdana analitička evidencija po namjenama i uplatiteljima sredstava te uspostavila sistemska kontrola efektivne naplate i razduženja izdanih naloga za naplatu.

Potrebno je osigurati da se priprema i izvršenje popisa imovine i obveza vrši dosljednom primjenom Upute o popisu u dijelu rokova okončanja popisa i zaduženja stalnih sredstava i inventara po uredima i zaduženim osobama.

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja pravosuđa, na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima na temelju godišnjeg plana revizija.

3. OPĆI DIO

Ustav Bosne i Hercegovine i Statut Brčko distrikta BiH predviđaju vladavinu zakona u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Distrikt). Oni obvezuju Distrikt da osigura najvišu razinu međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Pravosuđe Distrikta je opredijeljeno ostvarivanju navedenih ciljeva kroz stvaranje neovisnog i učinkovitog pravosudnog sustava.

Sukladno Nalogu supervizora o imenovanju članova pravosuđa od 8. ožujka 2001. godine, odredbama Zakona o Pravobraniteljstvu Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 28/06) i Zakona o Pravosudnom povjerenstvu Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 19/07), pravosuđe se sastoji od:

- Osnovnog i Apelacijskog suda Brčko distrikta BiH,
- Tužiteljstva Brčko distrikta BiH,
- Pravosudnog povjerenstva Brčko distrikta BiH,
- Ureda za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH i
- Pravobraniteljstva Brčko distrikta BiH.

Osnovni i Apelacijski sud Brčko distrikta BiH

Distrikt ima samostalno i neovisno sudstvo koje čine Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) i Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Apelacijski sud).

Sudovi sude i štite ljudska prava i osnovne slobode građana zajamčene Ustavom Bosne i Hercegovine, zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima i Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Sudovi također ocjenjuju jesu li odredbe zakona Distrikta sukladne odgovarajućim odredbama Ustava i zakona Bosne i Hercegovine, a sukladno članku 6 stavku 3 točki c Ustava Bosne i Hercegovine. Izuzev toga, sudovi imaju nadležnost da odlučuju jesu li odredbe zakona Distrikta sukladne Statutu Brčko distrikta BiH.

Osnovni sud odlučuje i sudi po predmetima u kojima treba donijeti sudsku odluku po zakonima Distrikta. U Osnovnom sudu se rješavaju kazneni, parnični, trgovački, prekršajni, izvanparnični i ovršni postupci, a također Sud je odgovoran za registre zemljišta, trgovačkih subjekata i poduzeća.

Apelacijski sud ima drugostupanjsku nadležnost i odlučuje o redovitim i izvanrednim pravnim lijekovima izjavljenim na odluke Osnovnog suda.

Tužiteljstvo Brčko distrikta BiH

Tužiteljstvo je neovisno tijelo Distrikta koje svoju funkciju obavlja nepristrano sukladno Ustavu i zakonima Bosne i Hercegovine, Statutu Brčko distrikta BiH i zakonima Distrikta. Tužiteljstvo pokreće postupke protiv počinitelja kaznenih djela i usmjerava Policiju Brčko distrikta BiH u istraživanju kaznenih djela. Tužiteljstvo također prima, pregleda i postupa po prijavama podnesenim od tijela Brčko distrikta BiH i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Pravosudno povjerenstvo Brčko distrikta BiH

Pravosudno povjerenstvo je samostalno, i od drugih tijela vlasti Brčko distrikta BiH neovisno tijelo koje svoje poslove obavlja u okviru djelokruga utvrđenog Statutom Brčko distrikta BiH i zakonima Brčko distrikta BiH. Pravosudno povjerenstvo osigurava najviše profesionalne standarde pri imenovanju i razrješenju odvjetnika u Uredu za pravnu pomoć, osigurava provedbu zakona i drugih propisa i mjera koje se odnose na organizaciju i rad odvjetnika Ureda za pravnu pomoć i Sudske policije Brčko distrikta BiH, te daje suglasnost na pravilnike o unutarnjoj organizaciji istih.

Ured za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH

Ured za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH je neovisno tijelo Distrikta. Ured je odgovoran za pružanje pravnih savjeta i pravne pomoći fizičkim osobama lošeg imovnog stanja na visoko profesionalan način kao što je određeno od Pravosudnog povjerenstva Brčko distrikta BiH, a sukladno Zakonu o Uredu za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH. Ured svoju funkciju obavlja nepristrano sukladno Ustavu i zakonima Bosne i Hercegovine, Statutu Brčko distrikta BiH i zakonima Brčko distrikta BiH. Ured je neovisan od sudova i Tužiteljstva Brčko distrikta BiH.

Pravobraniteljstvo Brčko distrikta BiH

Pravobraniteljstvo je institucija uspostavljena Zakonom o Pravobraniteljstvu Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 28/06, 19/07, 17/08 i 20/10). Cilj Pravobraniteljstva je osigurati da se imovina Brčko distrikta BiH koristi sukladno zakonu i da radnje koje Distrikt poduzima, kao i poslovi u kojima je Distrikt jedna od strana, budu sukladni Zakonu. Kako bi se postigao ovaj cilj, pravobranitelj može davati savjetodavna mišljenja u svezi s usklađenošću postupaka institucija Distrikta i može pokrenuti parnice i zastupati u parnicama pred sudovima Distrikta i drugim sudovima u Bosni i Hercegovini. Pravobraniteljstvo može pokretati postupke u ime Distrikta, zastupati u postupcima u ime Distrikta ili pokretati postupke protiv Distrikta i osoba odgovornih za kršenje zakonskih obveza Distrikta.

Pravobraniteljstvo prati i proučava stanje i probleme iz svoje nadležnosti i obavješćuje nadležne institucije i predlaže mjere za sprečavanje društveno štetnih pojava.

Na dan 31. 12. 2018. godine, pravosuđe je imalo 248 zaposlenika, dok je pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u pravosuđu sistematizirano 254 pozicija.

4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje pravosuđa za 2018. godinu, odnosno, stvarno izvršenje izdataka-rashoda tekućeg proračuna i proračuna kapitalnih potreba, kao i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja pravosuđa je da omogući revizoru da predoči nalaze i preporuke o tome je li financijsko poslovanje obavljeno sukladno cjelokupnoj zakonskoj važećoj regulativi Distrikta, kao i planiranim pozicijama proračuna.

Revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove odražava li financijsko poslovanje pravosuđa realnu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine. Revizija će utvrditi jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih izdataka za svrhe za

koje je dana ovlast donošenjem proračuna, postizanje transparentnosti i zakonitosti u radu, kao i javne odgovornosti predsjednika pojedinih organizacijskih cjelina pravosuđa. Revizija uključuje davanje nalaza i preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2018. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH je izvršio reviziju financijskog poslovanja pravosuđa za 2017. godinu. Na temelju preporuka iz Izvješća o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja za 2017. godinu, a radi otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti, pravosuđe je usvojilo Akcijski plan za otklanjanje nedostataka po Izvješću o reviziji financijskog poslovanja pravosuđa za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2017. godine, broj: SuPK-1194/18 od 23. 7. 2018. godine.

Uvidom u planirane aktivnosti po Akcijskom planu i Izvješće o radu pravosuđa za 2017. godinu, u svezi s realizacijom danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

• Realizirane preporuke

- osiguranje učinkovitog sustava kolanja dokumentacije o stvorenim obvezama i njihovo priznavanje u okviru razdoblja na koje se odnose,
- dokumentiranje ugovorenih obveza nadzora nad kvalitetom isporučenog uredskog materijala,
- zaključivanje ugovora s odabranim isporučiteljom materijala,
- klasifikacija rashoda i izdataka i
- kontrola izvršavanja ugovorenih obveza kod nabave stalne imovine

• Nerealizirane preporuke

- realno planiranje proračunskih sredstava sukladno potrebama,
- ažuriranje postojećih akata o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerojatnosti njihovog nastanka i utjecaja na financijsko poslovanje institucija pravosuđa prilikom izvršavanja njihovih značajnih transakcija i aktivnosti,
- uspostavljanje procedura potrebnih za eliminiranje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljivu razinu te osiguranje kontinuirane primjene uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika pravosuđa uspostavljanjem systemske komunikacije između sudionika i efektivnog monitoring od rukovodstva pojedinačnih institucija i Pravosudnog povjerenstva radi stalnog unapređivanja sustava internih kontrola na temelju uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju,
- u svrhu jačanja uloge Pravobraniteljstva u zaštiti proračunskih sredstava u postupcima javnih nabava, izuzev osnovnih, detaljno propisivanje bitnih elemenata

ugovora o nabavama roba i usluga i izvođenju radova uzimajući u obzir njihove specifičnosti i rizike koji prate njihovu realizaciju od pokretanja postupka nabave do konačnog izvršenja ugovora i uspostavljanje adekvatnog sustava nadzora i komuniciranja svih sudionika u procesu,

- sastavljanje obrazloženja o realizaciji proračuna dosljednom primjenom odredbi Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH,
- ustrojavanje ažurne i pouzdane analitičke evidencije po namjenama i uplatiteljima sredstava vezane za uplate i isplate koje se provode preko depozitnog računa Osnovnog suda po uplatiteljima.

- **Nerealizirane preporuke iz prethodne tri godine:**

- sastavljanje operativnih tromjesečnih planova rashoda odobrenog proračuna,
- izvršavanje popisa u roku i na način propisan Uputom o popisu.

Potrebno je da pravosuđe poduzima aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava, nužno je uspostaviti funkcionalan sustav internih kontrola, koje su odgovornost rukovodstva pravosuđa.

Tijekom revizije, izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcioniranja i nadzora sustava internih kontrola kao procesa koji je utemeljen i vođen od rukovodstva pravosuđa, s ciljem osiguranja razumnog uvjerenja za efikasnost i uspješnost poslovanja, suglasnosti s postojećim zakonima i propisima, zaštite imovine od neovlaštenog prisvajanja, korištenja ili otuđenja.

Kontrolni postupci, obavljani na temelju općih uputa iz organizacijskog plana, su formalizirani i svedeni na rutinske transakcije, što potvrđuju uočeni propusti i nepravilnosti i to:

- izostanak tromjesečnog (kvartalnog) planiranja, praćenja i izvješćivanja izvršenje proračuna, sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu,
- nerealno planiranje prihoda,
- nepotpuno obrazloženje izvršenja proračuna,
- realizacija Plana rada Pravosudnog povjerenstva za 2018. godinu,
- provedba Akcijskog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Brčko distrikta BiH za razdoblje 2018. - 2019. godina,
- provedba Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna u postupku planiranja, praćenja izvršenja i izvještavanja o izvršenju proračuna,
- provedba Zakona o javnim nabavama i Pravilnika o postupku izravnog sporazuma u dijelu provedbe izravnog postupka,
- provedba odredbi ugovora o nabavi robe, u dijelu poštovanja propisanog roka,

- nije uspostavljena analitička evidencija po uplatiteljima depozitnih sredstava na transakcijskom podračunu,
- popis imovine i obveza nije izvršen u roku i na način propisan Uputom o popisu.

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerojatnosti njihovog nastanka i utjecaja na financijsko poslovanje institucija pravosuđa prilikom izvršavanja njihovih značajnih transakcija i aktivnosti.

Potrebno je uspostaviti procedure potrebne za eliminiranje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljivu razinu te osigurati kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika pravosuđa uspostavljanjem sistemske komunikacije između sudionika i efektivnog monitoringa od rukovodstva pojedinačnih institucija i Pravosudnog povjerenstva radi stalnog unapređivanja sustava internih kontrola na temelju uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

6.2. Obavljanje djelatnosti sukladno Zakonu

Statutom Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10 – pročišćeni tekst), člankom 71 stavkom 1 propisano je da se zakonom osniva Pravosudno povjerenstvo Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Pravosudno povjerenstvo).

Sukladno nadležnostima iz članka 14 Zakona o Pravosudnom povjerenstvu Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/07, 20/07 i 2/08), Pravosudno povjerenstvo je donijelo Plan rada za 2018. godinu, aktom br. SuPK-2065/17 od 22. 12. 2017. godine.

U postupku revizije smo utvrdili da nisu završene aktivnosti predviđene Planom rada za 2018. godinu, koje se posebno odnose na: izradu zakona i izmjena i dopuna istih i upućivanje u skupštinsku proceduru (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju, prisilnom poravnanju i likvidaciji u Brčko distriktu BiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnom povjerenstvu Brčko distrikta BiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bilježnicima Brčko distrikta BiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Brčko distrikta BiH). Također, nisu urađene izmjene i dopune Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine.

Također, tijekom 2018. godine Pravosudnom povjerenstvu nisu dostavljeni, na usvajanje, sljedeći podzakonski akti: Pravilnik o statusu, radu odgovornosti i troškovima izlaska na teren sudskih ovršitelja, Pravilnik o obrazovanju, stručnom ispitu za sudskog ovršitelja i rukovoditelja službe sudskih ovršitelja, Pravilnik o načinu i postupku angažiranja ovršitelja po ugovoru, Program stručnog ispita za sudske ovršitelje, Odluka o visini nagrade i naknade ovršitelja po ugovoru, formulare izjava iz članaka 45 i 86 Zakona o ovršnom postupku Brčko distrikta BiH, Pravilnik o načinu postupanja i uzimanja uzoraka biološkog materijala za potrebe analize DNK u kaznenom postupku, Pravilnik o uvjetima i rokovima čuvanja registraturskog materijala i arhivske građe, odabiru arhivske građe iz registraturskog materijala i primopredaji arhivske građe, Jedinstvena lista kategorija registraturskog materijala s rokovima čuvanja, Pravilnik o načinu vršenja nadzora nad radom bilježnika u Brčko distriktu BiH, Pravilnik o načinu izbora i odgovornosti člana Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH, Pravilnik kojim će se bliže urediti upravljanje i raspolaganje privremeno oduzetom imovinom u kaznenom postupku.

Potrebno je pravodobno i kontinuirano poduzimati aktivnosti na realizaciji Plana rada Pravosudnog povjerenstva za 2018. godinu.

Odredbama članka 7 Zakona o Pravobraniteljstvu Brčko distrikta BiH propisano je da Pravobraniteljstvo obavlja poslove pravne zaštite javne imovine, imovinskih prava i imovinskih interesa Brčko distrikta BiH, njegovih tijela, institucija i pravnih osoba koje se financiraju u potpunosti ili pretežno iz proračuna Distrikta ili je Distrikt njihov osnivač. Pravobraniteljstvo pred sudovima i drugim nadležnim tijelima poduzima zakonom određene postupke i mjere za zaštitu javne imovine, imovinskih prava i imovinskih interesa Brčko distrikta, odnosno u položaju je zakonskog zastupnika Distrikta, njegovih institucija i tijela.

Izuzev navedenog, odredbama članka 68 stavaka 2 i 3 Statuta Brčko distrikta BiH definiran je mandat Pravobraniteljstva da osigura korištenje imovine Brčko distrikta sukladno zakonu i da radnje koje Distrikt poduzima, kao i poslovi u kojima je Distrikt jedna od strana budu sukladni zakonu, te da Pravobraniteljstvo može pokrenuti postupke u ime Distrikta i osoba odgovornih za kršenje zakonskih obveza. Pravobraniteljstvo pored navedenih nadležnosti daje mišljenja prije donošenja akata i zaključivanja ugovora kojima se reguliraju financijska i imovinska pitanja Distrikta, njihovih tijela i institucija i vrši funkciju kontrole zakonitosti zaključivanja naprijed navedenih ugovora imovinskopravne prirode.

Zbog nepostojanja dodatne legislative u postupcima javnih nabava uloga Pravobraniteljstva u tom procesu svedena je na evidenciju primljenih zahtjeva i davanje mišljenja na ispunjavanje formalno potrebnih općih uvjeta za sastavljanje ugovora uz naglašavanje odgovornosti proračunskih korisnika za materijalnu odgovornost prema sredstvima.

U svrhu jačanja uloge Pravobraniteljstva u zaštiti proračunskih sredstava u postupcima javnih nabava, potrebno je (izuzev osnovnih) detaljno propisati bitne elemente ugovora o nabavama roba i usluga i izvođenju radova uzimajući u obzir njihove specifičnosti i rizike koji prate njihovu realizaciju od pokretanja postupka nabave do konačnog izvršenja ugovora i uspostaviti adekvatan sustav nadzora i komuniciranja svih sudionika tijekom cijelog procesa.

Skupština Brčko distrikta BiH je na III. nastavku redovite sjednice donijela je Zaključak broj: 01-02-424/18 od 18. 7. 2018. godine, kojim se zadužuje Pravobraniteljstvo Brčko distrikta BiH da u roku od šezdeset (60) dana sastavi i Skupštini dostavi cjelokupnu analizu izgubljenih sudskih sporova s podacima i sugestijama što je konkretno potrebno izmijeniti u zakonskim propisima radi zaštite interesa Brčko distrikta BiH i podizanja odgovornosti nadležnih institucija.

Revizijom je utvrđeno da je Pravobraniteljstvo sastavilo i dostavilo gore navedenu Analizu 8. 10. 2018. godine, odnosno poslije utvrđenog roka, što nije sukladno Zaključku.

Skupština Brčko distrikta BiH je 14. 11. 2018. godine donijela Odluku o usvajanju analize sudskih sporova s prijedlozima za donošenje i izmjenu propisa.

Također, Skupština Brčko distrikta BiH je 11. 4. 2018. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije za borbu protiv korupcije Brčko distrikta BiH za razdoblje 2018. - 2019. godina i Akcijskog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Brčko distrikta BiH za razdoblje 2018. – 2019. godina. U Akcijskom planu – poglavlje suzbijanje korupcije, utvrđena je kontinuirana i zajednička aktivnost Policije i Tužiteljstva Brčko distrikta BiH da se **osigura elektronički pristup** tijelima kaznenog gonjenja koji postupaju u istragama

koruptivnih kaznenih djela i finansijskim istragama, **odgovarajućim bazama podataka poreznih i inspeksijskih tijela.**

Revizijom je utvrđeno da nije osiguran Tužiteljstvu elektronički pristup odgovarajućim bazama podataka poreznih i inspeksijskih tijela, što nije sukladno Akcijskom planu za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Brčko distrikta BiH za razdoblje 2018. – 2019. godina.

Potrebno je poštovati rokove koji se odnose na zaključke Skupštine.

Potrebno je sukladno Akcijskom planu za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Brčko distrikta BiH, osigurati Tužiteljstvu elektronički pristup odgovarajućim bazama podataka poreznih i inspeksijskih tijela.

6.3. Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Odobreni proračun pravosuđa za tekuće rashode u iznosu od 11.160.083,96 KM, realiziran je u iznosu od 10.239.926,15 KM, ili 91,75 % (tablica br. 1 u prilogu Izvješća). Člankom 27 stavkom 1 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i člankom 14 stavkom 1 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, propisana je obveza proračunskih korisnika da pripremaju i podnose Direkciji za financije Brčko distrikta BiH prijedloge operativnih planova proračuna u kojima su obuhvaćeni planovi rashoda za svako tromjesečje. Na temelju kvartalnih planova rashoda i raspoloživih proračunskih sredstava, proračunski korisnici prate izvršenje proračuna kako je to predviđeno odredbama članka 26 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

Revizijom utvrdili smo da pravosuđe u 2018. godini nije sastavljalo operativne tromjesečne planove odobrenog proračuna, kojim bi bili obuhvaćeni tromjesečni planovi rashoda, što nije sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu.

Potrebno je sastavljati operativne planove rashoda odobrenog proračuna te na temelju istih tromjesečno pratiti izvršenje sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu.

Pravosuđe je planiralo ukupne prihode za 2018. godinu u iznosu od 10.200.000,00 KM, a ostvarilo u iznosu od 2.192.487,05 KM ili 21,50 %. U glavnoj knjizi Trezora prikazani su ostvareni prihodi u iznosu od 2.195.644,84 KM, a razlika u iznosu od 3.157,79 KM se odnosi na pogrešno uplaćen prihod na organizacijski kod pravosuđa i za navedeni iznos je prosljeđen zahtjev za isknjižavanje pogrešno uplaćenih prihoda.

Uzrok neostvarenja planiranih prihoda je nerealno planiranje prihoda Pravobraniteljstva koje je za 2018. godinu planiralo prihode u iznosu od 8.080.000,00 KM, a ostvarilo u iznosu od 342.172,49 ili 4,23 % plana bez obrazloženja uzroka neostvarivanja prihoda. Ovo se osobito odnosi na planiranje prihoda od sudskih pristojbi i naknada.

Revizijom smo utvrdili da je pravosuđe u razdoblju od šest prethodnih godina ostvarilo maksimalan godišnji prihod u iznosu od 4.126.568,28 KM, a ostale godine od 1.900.000,00 KM do 2.200.000,00 KM.

U daljnjem tekstu dajemo pregled planiranih i ostvarenih prihoda Pravosuđa za razdoblje 2013. – 2018. godina

Godina	Planirani prihodi	Ostvareni prihodi	Postotak ostvarenja (3:2)100
1	2	3	4
2013.	3.540.000,00	1.939.000,00	54,77
2014.	2.283.244,67	1.993.510,32	87,31
2015.	7.491.323,00	2.296.418,58	30,65
2016.	2.283.244,67	4.126.568,28	180,73
2017.	16.579.436,00	2.556.700,14	15,42
2018.	10.200.000,00	2.192.487,05	21,50

Potrebno je planiranje prihoda vršiti na temelju realnih pokazatelja uzimajući u obzir propuste u planiranju u prethodnom razdoblju.

Pravosuđe je planiralo proračun za 2018. godinu po analitičkim pozicijama, suglasno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilniku o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH.

Člankom 14 Zakona o proračunu regulirano je da na temelju napatka Direkcije za financije, proračunski korisnici podnose zahtjeve za dodjeljivanje sredstava iz proračuna, rokove za podnošenje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava i ograničenja u pogledu potrošnje utvrđene dokumentom okvirnog proračuna. Uz zahtjeve za odobrenje rashoda i izdataka proračunski korisnici podnose odgovarajuće analize ili obrazloženja. Člancima 2 i 4 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH regulirano je da: planiranje proračuna se zasniva na prethodnom iskustvu, ciljevima i zadacima i ostvarivanju osnovne funkcije proračunskih korisnika, zatim, izrada zahtjeva za proračun proračunskih korisnika vrši se na propisanim formularima (Aneks II – Proračunski zahtjev za financiranje rashoda i izdataka na razini analitike).

Unutarnjom preraspodjelom su neutrošena sredstva pozicija izdataka ugovorenih usluga, putnih troškova, komunalnih usluga, izdataka za nabavu materijala i sitnog inventara, izdataka za tekuće održavanje, izdataka osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa i usluga prijevoza i goriva u iznosu od 97.100,00 KM prenesena na druge pozicije (izdatci za energiju, izdatci za komunalne usluge, izdatci za nabavu materijala i sitnog inventara, izdatci za usluge prijevoza i goriva, izdatci za tekuće održavanje i izdatci za usluge osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa).

Praćenje izvršenja proračuna ne vrši se po odobrenim pozicijama nego u okviru sintetičke pozicije rashoda što ne osigurava namjensko korištenje sredstava, sukladno odredbama članka 14 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 2 i 5 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je u postupku planiranja, praćenja izvršenja i izvještavanja o izvršenju osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH.

Člankom 21 stavcima 2 i 3 Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna je utvrđena obveza proračunskih korisnika da, na zahtjev Direkcije za financije, obrazlože strukturu svojih troškova, objasne uzroke neproporcionalnog izvršenja godišnjeg

plana značajnih prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, a po mogućnosti i kvantificirati odstupanja po uzrocima nastajanja, objasniti dinamiku realizacije programa posebne namjene i ocijeniti koji se rezultat očekuje na koncu godine, obrazlože najvažnije uzroke odstupanja izvršenja u tekućem u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i mjere koje će biti poduzete radi otklanjanja očividnih poremećaja.

U obrazloženju izvršenja tekućeg proračuna pravosuđa za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2018. godine, su tablično navedeni planirani i izvršeni prihodi bez obrazloženja odstupanja ostvarenih prihoda u odnosu na planirane. Realizacija kapitalnog proračuna za 2016., 2017. i 2018. godinu je, također, dana tablično bez tekstualnog obrazloženja.

Zbog navedenih nedostataka obrazloženje izvršenja, tekućeg i kapitalnog proračuna u odnosu na planirani, kao i prihoda i primitaka za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2018. godine Pravosuđe nije postupilo sukladno odredbama članka 21 stavaka 2 i 3 Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je u obrazloženju izvršenja proračuna za prethodnu godinu izuzev tabličnog prikaza dati tekstualno obrazloženje odstupanja u izvršenju svih značajnih stavki odobrenog proračuna sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH.

6.3.1. Izdatci za bruto plaće i naknade

Izdatci za bruto plaće i naknade planirani su u iznosu od 7.633.588,58 KM, a izvršeni u iznosu od 7.400.327,69, ili 96,94 %. Prvobitnim proračunom planirana su sredstva u iznosu od 7.935.938,58 KM, a **rebalansom proračuna ista su umanjena u iznosu od 302.350,00 KM**, zbog nepopunjavanja 6 pozicija po sistematizaciji radnih mjesta u Pravosuđu, odnosno 9 pozicija po proračunu, tako da konačan proračun za bruto plaće i naknade iznosi 7.633.588,58 KM.

Člankom 25 Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 36/07, 2/08 i 6/13) regulirano je da sukladno sredstvima odobrenim u proračunu za plaće službenika i namještenika, Pravosudno povjerenstvo donosi odluku o realizaciji plana zapošljavanja i raspisuje javni natječaj (članak 29). Revizijom je utvrđeno da Pravosudno povjerenstvo nije donijelo odluku o realizaciji plana zapošljavanja za 2018. godinu i raspisalo javni natječaj za popunu ispražnjenih pozicija u pravosuđu, što nije sukladno odredbama članaka 25 i 29 Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH, u dijelu popunjavanja ispražnjenih pozicija.

6.3.2. Izdatci za energiju

Izdatci za energiju planirani su u iznosu od 167.000,00 KM, a izvršeni u iznosu od 153.396,28 KM, ili 91,85 % (električna energija 85.869,73 KM, loživo ulje 67.526,55 KM).

Člankom 43 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH utvrđena je obveza proračunskih korisnika da uredi sustav interne kontrole sukladno međunarodnim standardima interne kontrole i važećim zakonskim i podzakonskim propisima da bi se osiguralo izvršavanje aktivnosti u

okviru osnovne djelatnosti, putem: uspostavljanja organizacije, politika i procedura koje se koriste za postizanje namjeranih rezultata iz utvrđenih programa; korištenja resursa sukladno postavljenim ciljevima; zaštite od gubitaka, prijevare i lošeg upravljanja i raspolaganja pouzdanim i pravodobnim informacijama koje se koriste pri izvješćivanju, potpori i donošenju odluka.

Također, člankom 10 stavkom 2 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu regulirano je da su proračunski korisnici odgovorni za zakonitost, svrsishodnost, efikasnost i za ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima koja su im odobrena Proračunom za 2018. godinu.

Uvidom u ispostavljene račune od dobavljača i priznavanje istih, revizijom smo utvrdili da postojeći način potvrđivanja utrošaka električne energije nije dovoljno pouzdan za priznavanje utrošaka, jer je zasnovan na praćenju mjesečnih finansijskih iznosa računa po potrošačkim mjestima, bez podataka prethodnog i sadašnjeg stanja brojila kojim bi se kontroliralo fakturiranje i stvarna potrošnja električne energije.

Također, utvrdili smo da pravosuđe nije uspostavilo adekvatnu evidenciju, kontrolu i izvješćivanje o potrošnji lož-ulja, tako da nije osigurana dosljedna primjena odredbi članka 43 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 10 stavka 2 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu.

Potrebno je osigurati pouzdan način priznavanja izdataka za energiju, putem utvrđivanja stvarnih utrošaka električne energije, te uspostave adekvatne evidencije, kontrole i izvještavanja o prijemu i potrošnji lož-ulja.

6.3.3. Izdatci za materijal i sitni inventar

Izdatci za nabavu materijala i sitnog inventara odobreni su u iznosu od 262.800,00 KM, izvršeni u iznosu od 223.812,57 KM, ili 85,16 % od sintetičke pozicije plana.

Najznačajniji izdatci se odnose na: formulare i papir 48.773,58 KM, materijal za čišćenje 47.541,28 KM, izdatci za odjeću, odore i obuću 41.330,28 KM, promidžbeni materijal i darovi 36.631,10 KM, kompjutorski materijal 33.270,88 KM i sitni inventar 15.992,84 KM.

Člankom 9 stavkom 2 Zakona o izvršenju proračuna za 2018. godinu regulirano je da proračunski korisnici sredstva koriste **samo za namjene** koje su određene proračunom i to **do iznosa planiranog** za tog proračunskog korisnika.

Promidžbeni materijal i darovi odobreni su u iznosu od 30.000,00 KM, a ostvareni u iznosu od 36.631,10 KM (**odnosi se isključivo na darove**) i **analitički je prekoračen iznos za 6.631,10 KM** u odnosu na plan.

Pravilnik o uvjetima, načinu i postupku korištenja sredstava reprezentacije i postupku s darovima u institucijama pravosuđa Brčko distrikta BiH ne sadrži odredbe o kontroli proračunske stavke za reprezentaciju i darove, vođenje evidencije o darovima (primljenim i danim) i slično.

Potrebno je dopuniti Pravilnik o uvjetima, načinu i postupku korištenja sredstava reprezentacije i postupku s darovima u institucijama pravosuđa Brčko distrikta BiH, u dijelu kontrole i vođenja evidencije o darovima.

Člankom 5 Pravilnika o uvjetima, načinu i postupku korištenja sredstava reprezentacije i postupku s darovima u institucijama pravosuđa Brčko distrikta BiH broj: SuPK-1785/123 od 21. 12. 2012. godine regulirano je da na poleđini računa ili drugog vjerodostojnog dokumenta na temelju koga je izvršeno plaćanje, sastavlja se službena zabilješka u kojoj se konstatira za koga je roba ili usluga plaćena, odnosno kome je darovana i potpis osobe koja je dala dar. O nabavi i darivanju darova odluku donosi rukovoditelj pravosudne institucije u pismenoj formi, koja sadrži vrstu dara i prilikom povodom koje se dar čini (članak 8).

Revizijom je utvrđeno da rukovoditelji pravosudnih institucija nisu u svim slučajevima kod nabave dara donosili odluke o darovima.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o uvjetima, načinu i postupku korištenja sredstava reprezentacije i postupku s darovima u institucijama pravosuđa Brčko distrikta BiH u dijelu donošenja odluka o darovima.

Nakon provedenog konkurentskog postupka za nabavu dara za potrebe pravosuđa Brčko distrikta BiH donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača br. 13-001713/18 od 31. 8. 2018. godine, lotovi 1-6 u iznosu od 31.005,00 KM (s PDV-om) i zaključen okvirni sporazum od 25. 9. 2018. godine.

Pored navedenog, Osnovni sud Brčko distrikta BiH je 18. 12. 2018. godine izvršio dodatnu nabavu dara u iznosu od 4.499,82 KM.

Sukladno odredbama člana 6 Zakona o javnim nabavama regulirano je obveza ugovornog tijela da dodjeljuje ugovore o javnoj nabavi roba, usluga i radova primjenjujući postupke definirane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Revizijom smo utvrdili da je Osnovni sud zaključio Ugovor o nabavi roba br. 096-0-Su-18-003765 od 11. 12. 2018. godine za nabavu dara u iznosu od 4.499,82 KM, bez provedbe postupka javne nabave, što nije sukladno članku 6 Zakona o javnim nabavama.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu provedbe postupka javne nabave.

Izdatci za materijal za čišćenje odobreni je u iznosu od 22.500,00 KM, a izvršeni u iznosu od 47.541,28 KM, ili 211,30 % i **analitički je prekoračen iznos za 25.041,28 KM u odnosu na plan.**

Posebnim odlukama o pokretanju postupka javne nabave roba od 16. 1., 21. 3. i 30. 3. 2018. godine pravosuđe je pokrenulo putem izravnog postupka nabavu higijenskog materijala za potrebe Osnovnog suda i Tužiteljstva Brčko distrikta BiH. U sva tri slučaja izvršena je nabava iste vrste materijala (s nazivom i oznakom iz JRJN/CPV kodova) i od istog prodavača. Vrijednost izvršenih nabava je 6.130,25 KM. Pravosuđe je provelo postupak izravnog sporazuma, a da se nije osiguralo poštovanje općih načela javnih nabava i nije ispitano tržište te tražen pisani prijedlog cijene ili ponudu od jednog ili više trgovačkih subjekata koji obavljaju djelatnost koja je predmet javne nabave, što nije sukladno članku 3 Zakona i članku 5 stavku 1 Pravilnika o postupku izravnog sporazuma.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o javnim nabavama i Pravilnika o postupku izravnog sporazuma, u dijelu provedbe izravnog sporazuma kod izdataka za materijal za čišćenje.

Izdatci za formulare i papir odobreni su u iznosu od 53.000,00 KM, a izvršeni u iznosu od 48.773,58 KM, ili 92,03 %.

Pravosuđe je pokrenulo putem izravnog postupka javne nabave službenih legitimacija za sudce u Brčko distriktu BiH. S kontaktiranim ponuđačem je zaključen Ugovor o nabavi roba u vrijednosti od 1.800,10 KM.

Ugovorom je propisan rok isporuke robe, a u slučaju kašnjenja u isporuci roba, do kojeg je došlo krivnjom prodavača, isti će platiti ugovornu kaznu sukladno Zakonu o obligacijskim odnosima.

U postupku revizije je utvrđeno da je pribavljena ponuda od jednog ponuđača i da je ponuđač kasnio s isporukom robe, a da nije izvršen obračun penala kako je propisano Ugovorom.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe ugovora o nabavi robe, u dijelu poštovanja propisanog roka, a u slučajevima njegovog nepoštovanja obračunati penale.

6.3.4. Izdatci za ugovorene usluge

Izdatci za ugovorene usluge odobreni su u iznosu od 1.865.660,00 KM, a ostvareni u iznosu od 1.466.122,47 ili 78,58 %.

U okviru ugovorenih usluga najznačajniji izdatci odnose se na: troškove izdržavanja kazni zatvora 907.830,00 KM, usluge vještačenja vanjskih suradnika 219.752,71 KM, pravne usluge 107.529,34 KM, usluge bolničke zaštite 62.430,00 KM, usluge reprezentacije 40.033,64 KM, izdatci za djecu bez roditeljske skrbi 19.278,00 KM, naknade za rad u povjerenstvima 11.950,00 KM, usluge stručnog obrazovanja 16.276,01 KM, oglasi 12.989,32 KM, prijevoz građana 8.200,00 KM, izdatke po ugovorima o djelu 7.198,13 KM, liječenje zatvorenika 6.572,12 KM, usluge prijevoza 5.944,63 KM, usluge tiskanja 5.632,80 KM, usluge medija 4.738,50 KM, ostali izdatci za informiranje 4.334,24 KM.

Usluge reprezentacije odobrene su u iznosu od 35.500,00 KM, a ostvarene u iznosu od 40.033,64 KM, ili 112,77 % i **analitički je prekoračen iznos za 4.533,64 KM u odnosu na plan.**

Izdatci za usluge stručnog usavršavanja odobreni su u iznosu od 24.300,00 KM, a ostvareni u iznosu od 16.276,01 KM, ili 66,98 %.

Člankom 14 b) Zakona o Pravosudnom povjerenstvu propisano je da Pravosudno povjerenstvo osigurava stručno usavršavanje sudaca, tužitelja, pravobranitelja, odvjetnika Ureda, stručnih suradnika u pravosuđu i Tužiteljstvu.

Člancima 3 i 4 Pravilnika o stručnom usavršavanju i obrazovanju službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH propisano je da sukladno potrebama stručnog usavršavanja i obrazovanja, Pravosudno povjerenstvo će sastaviti program stručnog usavršavanja, najkasnije do 15. listopada tekuće za iduću godinu, u posebnom formularu. Pravosudno povjerenstvo donijelo je Program stručnog usavršavanja službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta za 2018. godinu, dana 4. 6. 2018. godine.

U postupku revizije je utvrđeno da je pravosuđe vršilo isplate novčanih sredstava po osnovi stručnog usavršavanja, prije dostavljanja plana potreba za istim i donesenog Programa, što nije sukladno odredbama članaka 3 i 4 Pravilnika o stručnom usavršavanju i obrazovanju službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je u propisanom roku donijeti Program stručnog usavršavanja službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH sukladno odredbama Pravilnika o stručnom usavršavanju i obrazovanju namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je isplate za stručno usavršavanje vršiti na temelju prethodno iskazanih potreba i donesenog Programa sukladno odredbama Pravilnika o stručnom usavršavanju i obrazovanju službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je prilikom izvršenja proračuna poštovati namjene i iznose analitički odobrenih pozicija proračuna kod dara, materijala za čišćenje i usluga reprezentacije sukladno Zakonu o izvršenju proračuna.

6.4. Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Odobrena sredstva proračuna kapitalnih potreba za razdoblje 2016. – 2018. godina su u iznosu 1.528.472,54 KM, a izvršena u iznosu od 725.970,47 KM, ili 47,50 %. (Tablica br. 2 u prilogu Izvješća). Nizak postotak izvršenja proračuna kapitalnih potreba je zbog nerealiziranih nabava računalske i druge opreme i licencija u iznosu od 722.276,74 KM.

Izdatci za kapitalne potrebe u 2018. godini odobreni su u iznosu 420.000,00 KM, a izvršeni u iznosu 96.695,46 KM ili 23,02 %.

Nakon provedbe postupka nabave, izbora najpovoljnijeg ponuđača, zaključeni su ugovori o nabavi i isporuci namještaja za potrebe pravosuđa u iznosu od 39.698,10 KM i nabava računalske i druge opreme i licencija za potrebe Pravosudnog povjerenstva Brčko distrikta BiH u iznosu od 32.751,81 KM. Ugovorima su propisani rokovi za nabavu i isporuku roba i izvođenje ugovorenih radova, kao i obračun penala u slučajevima ukoliko isporučitelj svojom krivnjom ne izvrši sve isporuke u roku utvrđenom u ugovoru. U postupku revizije je utvrđeno da isporučitelj nabave i isporuke robe **nije ispoštovao rok** i istom **nisu obračunati penali**, što nije sukladno odredbama ugovora.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe ugovora o nabavi robe, u dijelu poštovanja propisanog roka, a u slučajevima nepoštovanja istog obračunati penale.

7. OSTALI NALAZI

7.1. Izdatci po sudskoj presudi

Presudom broj: 96 O K 098284 16 K od 14. 12. 2017. godine optužena osoba je pravomoćno oslobođena od optužbe za počinjeno kazneno djelo. Branitelj optuženog je podnio zahtjev za isplatu troškova obrane optuženog, sa zahtjevom da se troškovi kaznenog postupka isplate na tekući račun osobe koja je bila optužena.

Odlučujući o zahtjevu oslobođene osobe, posredstvom branitelja, za naknadu troškova obrane, Osnovni sud Brčko distrikta BiH donio je presudu broj: 960 K 098284 16 K od 5. 11. 2018. godine o isplati troškova kaznenog postupka u iznosu od 6.903,00 KM. Izdatci su realizirani s organizacijskog koda Osnovnog suda Brčko distrikta BiH,

ekonomski kod 613932 – Pravne usluge, a odnose se na isplatu troškova obrane optuženog u kaznenom postupku.

7.2. Depozitni račun

Pravosuđe u postupcima koje vodi prikuplja uplate od strana u postupku po osnovi: jamstva po rješenju suda, sudjelovanja u javnoj licitaciji, ovršnog postupka, rješenja o namirenju, stečajnog postupka, postupka likvidacije, eksproprijacije i dr. Prikupljena sredstva se nakon provedenih sudskih postupaka na temelju rješenja predmetnog sudca isplaćuju za namjene određene rješenjem suda.

Uplate i isplate po navedenoj osnovi evidentiraju se u Direkciji za financije (Trezor) preko transakcijskog podračuna za vođenje unutarnjeg platnog prometa za potrebe Osnovnog suda, kod "UniCredit" Banka d. d. Mostar. Popisno povjerenstvo je utvrdilo stanje računa na dan 31. 12. 2018. godine u iznosu 1.733.848,58 KM.

Revizijom smo utvrdili da pravosuđe nije uspostavilo ažurnu i vjerodostojnu analitičku evidenciju po namjenama i uplatiteljima sredstava.

Potrebno je prilikom izdavanja naloga za uplatu depozita ili drugih sredstava osigurati njihovo dostavljanje osobama zaduženim za vođenje računa kako bi se ustrojila pouzdana analitička evidencija po namjenama i uplatiteljima sredstava, te uspostavila sistemski kontrola efektivne naplate i razduženja izdanih naloga za naplatu.

7.3. Popis sredstava i obveza na dan 31. 12. 2018. godine

Pravosuđe je 26. 10. 2018. godine izvršilo imenovanje popisnog povjerenstva i potpovjerenstva za popis stvari, materijalnih prava, tražbina i obveza institucija pravosuđa Brčko distrikta BiH, sa zadatkom da, sukladno Uputi o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza, izvrši popis u pravosuđu, sa stanjem na dan 31. 12. 2018. godine, te da izvješće o izvršenom popisu dostavi Pravosudnom povjerenstvu do 10. 1. 2019. godine. Popisno povjerenstvo je dužno koordinirati rad povjerenstava i sastaviti popisne liste, usuglasiti s Direkcijom za financije Brčko distrikta BiH i iste dostaviti Središnjem popisnom povjerenstvu Brčko distrikta BiH do 15. 1. 2019. godine.

Izvješće je od Pravosudnog povjerenstva usvojeno 30. 1. 2018. godine. Uvidom u popisne liste utvrđeno je da je usuglašavanje stanja s Direkcijom za financije BD BiH izvršeno 31. 1. 2019. godine, nakon roka propisanog člankom 7 Upute.

Člankom 3 točkama a), b) i c) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza regulirano je da popisno povjerenstvo za popis sredstava, tražbina i obveza kod proračunskih korisnika ima zadatak da: vrši popis sredstava, tražbina i obveza sukladno ovoj Uputi, na vidnom mjestu stavi naljepnicu s pripadajućim inventurnim brojem, samo kod popisa stalnih sredstava i sastavlja popise po uredima uz potpis službenika iz tog ureda. Člankom 7 stavkom 1 točkom a) navedene Upute regulirano je da je popisno povjerenstvo dužno izvješće o popisu stalnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala, kao i tražbina i obveza dostaviti Središnjem popisnom povjerenstvu i Trezoru najkasnije do 15. siječnja iduće godine.

Pravosuđe nije uspostavilo evidenciju zaduženja stalnih sredstava i popisa po uredima s potpisom zaduženih osoba propisanu člankom 3 točkom c) i izvješće o izvršenom popisu nije dostavljeno u roku propisanim člankom 7 točkom a) Upute.

Potrebno je osigurati da se priprema i izvršenje popisa imovine i obveza vrši dosljednom primjenom upute o popisu u dijelu rokova okončanja popisa i zaduženja stalnih sredstava i inventara po uredima i zaduženim osobama.

8. KOMENTAR

Pravosuđu je uručen Nacrt izvješća o reviziji finansijskog poslovanja za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2018. godine, broj: 01-02-03-13-218/19, na razmatranje i dostavljanje eventualno novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana pravosuđe se očitovalo aktom broj: SuPK-990/19 od 8. 7. 2019. godine u kojem je samo obrazložilo planiranje prihoda bez dostavljanja novih dokaza, te Nacrt predstavlja konačno izvješće.

Tim za reviziju:

Božo Zimonjić, dipl. oec.

Envera Imamović, dipl. oec.

9. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Izješće o izvršenju proračuna za 2018. godinu

Tablica br. 1

Ekon. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2017.	Plan proračuna 2018.	Preraspodjela	Rebalans	Odobreni proračun	Izvršenje 2018.	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8		9
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7.327.850,99	8.172.198,58	0,00	302.350,00	7.869.848,58	7.568.025,51	103,28	96,16
611100	Bruto plaće i naknade	7.155.987,42	7.935.938,58	0,00	302.350,00	7.633.588,58	7.400.327,69	103,41	96,94
611200	Naknade zaposlenim	171.863,57	236.260,00	0,00	0,00	236.260,00	167.697,82	97,58	70,98
612100	Doprinosi na teret poslodavca	265.346,32	257.495,38	0,00	+27.350,00	284.845,38	272.638,01	102,75	95,71
613000	Izdatci za materijal i usluge	2.370.172,06	3.005.390,00	0,00	0,00	3.005.390,00	2.399.262,63	101,23	79,83
613100	Putni troškovi	71.055,01	97.450,00	-6.000,00	0,00	91.450,00	76.276,11	107,35	83,41
613200	Izdatci za energiju	134.291,07	157.000,00	+10.000,00	0,00	167.000,00	153.396,28	114,23	91,85
613300	Izdatci za komunalne usluge	239.296,60	275.100,00	+1.700,00	0,00	276.800,00	205.243,70	85,77	74,15
613400	Nabava materijala	123.305,92	234.700,00	+28.100,00	0,00	262.800,00	223.812,57	181,51	85,16
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	39.916,97	55.500,00	+9.500,00	0,00	65.000,00	46.502,44	116,50	71,54
613700	Izdatci za tekuće održavanje	151.245,06	198.000,00	+38.000,00	0,00	236.000,00	194.323,42	128,48	82,34
613800	Izdatci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	26.661,65	36.480,00	+4.200,00	0,00	40.680,00	33.585,64	125,97	82,56
613900	Ugovorene usluge	1.584.399,78	1.951.160,00	-85.500,00	0,00	1.865.660,00	1.466.122,47	92,53	78,58
614000	Tekuće potpore	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
614200	Potpore pojedincima	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
614300	Potpore neprofitnim organizacijama	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
614500	Subvencije privatnim poduzećima	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

-	Ukupno tekući izdatci	9.963.369,37	10.885.083,96	0,00	275.000,00	11.160.083,96	10.239.926,15	102,78	91,75
---	-----------------------	--------------	---------------	------	------------	---------------	---------------	--------	-------

Realizacija proračuna kapitalnih potreba

Tablica br. 2

Godina	Plan sredstava sa 1. 1. 2018.	Ostvareno do 1. 1. 2018.	Ostvareno od 1. 1. 2018.	Ukupno ostvareno	% ostvarenja (5:2)100
1	2	3	4	5	6
2016.	477.017,54	196.039,55	168.191,07	364.230,62	76,36
2017.	631.455,00	133.185,18	131.859,21	265.044,39	41,97
2018.	420.000,00	0,00	96.695,46	96.695,46	23,02
UKUPNO:	1.528.472,54	329.224,73	396.745,74	725.970,47	47,50

Pregled planiranih i naplaćenih prihoda

Tablica 3

R/B	VRSTA PRIHODA	OSTVARENO 2017. GODINE	PLANIRANO 2018. GODINE	OSTVARENO 2018. GODINE	NAPLAĆENO U ODNOSU NA PRETHODNU GODINU (5:3)100	NAPLAĆENO U ODNOSU NA PLAN (5:4)100
1	2	3	4	5	6	7
1	721100- prih. od nefinanc. jav. poduz. i fin. javnih instit.	0,00	0,00	2.091,82	0,00	0,00
2	721600- Prihodi od privatizacije	0,00	0,00	739,88	0,00	0,00
1	722100- Administrativne pristojbe	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00
1	722200- Sudske pristojbe i naknade	1.727.530,62	9.750.000,00	1.604.844,24	92,90	16,46
2	722600- Prihodi od pružanja javnih usluga	383.362,42	2.000,00	212.851,04	55,52	10.642,55
3	722700- Neplanirane uplate-prihodi	6.296,68	2.000,00	9.628,22	152,88	4.81,41
4	723100-Novčane kazne	439.510,42	446.000,00	365.439,64	0,00	81,94
-	U k u p n o	2.556.700,14	10.200.000,00	2.192.487,05	85,77	21,50